1937 ий
28
МАРТ
№ 19 (303)
Акшэ 6 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ
Маробком
дэн
горком
орган

ПРОПАГАНДЭ ПАШАМ ИДЭЙНЭ-ПОЛИТИК КӰКШЫТЫШ

„ВЛКСМ чыла пашазэ, крэсаньык, служышо рвэзэ влакым да самырык интэллэгэнцым политик шотышто воспитаймэ пашам ышта; лийын шогышо политик событий-влакым, Совэт правитэльствэ дэн Пӱтынь Ушэм коммунист (большэвик) партийын мэроприатыштым нунылан погынымаш, бэсэдэ, лэкций гоч палдарэн шога; рвэзэ калыклан пашазэ дэн крэсаньыкын ожно кузэ илымыштым, капиталист эллаcэ илыш условийыштым, ССР Ушэмысэ граждан сарын историйжым палдара, капиталист дэн помэшык-влак ваштарэш пашазэ класс дэн шэмэр крэсаньыкын гэройла кучэдалмэ примэрышт рвэзэ калыкым воспитайа“. Тыгэ Лэнин комсомолын программыжэ кажнэ комсомол организацэ ончылан пэш кугу задачым шындэн.

Но тидэ задачым мэмнан рэспубликыштэ альэ кӱлэш кӱкшытыш шындэн шуктымо огыл. Тидэ Обкомын 4 шэ плэнумыштыжо ВЛКСМ Рӱдӧ комитэт II-шо плэнумын комсомолышто пропагандэ паша нэргэн пунчалжым шуктымо нэргэн ыштымэ Микин йолташын докладшэ гыч да доклад почэш прэньыштэ кутырмаш гыч пэш раш палэ лий. Кумда молодьож массым идэйнэ-политик шотышто воспитатлымаш—чыла комсомол организацын кэчэ йэда ыштэн шогымо тӱҥ пашажэ лийман. Вигак каласаш, тидэ пашам ВЛКСМ Обком гыч тӱҥалын, вэрласэ тӱҥалтыш организацэ мартэн тӱҥ пашалан шотлэн огытыл. Обкомол бӱро 1936 ий сэнтьабр тылзэ гыч 4-шэ плэнум мартэн 310 йодышым ончэн, а ты шот гыч политик-воспитаньэ паша дэнэ улыжат 57 йодышым гына лончылэн. ВЛКСМ Обкомын политучобо отдэл вуйлатышыжэ Роллэ йолташ район организацэ-влаклан конкрэтнэ вуйлатымашым пуэн шогэн огыл.

Кужэҥэр дэн Йурин райкомолласэ пашайэҥ-влак политик-воспитатэльнэ пашам сэрйозно ыштымаш годым, пашаштэ чын большэвик самокритикым шарымаш годым нуно самокритикым ишэныт вэлэ. Кужэҥэрыштэ ВЛКСМ райкомын ожнысо сэкрэтарь Чапуринын йӧрдымӧ пашажэ райкомолын кызытсэ сэкрэтарьжэ Гудков йолташлан урок лийын огыл. Гудков шкэжат йӱын коштын.

Марий-Турэк районышто альат 40 комсомолэцым политучобо дэнэ авалтымэ огыл. Тидэ районышто, тыгак моло районлаштат пропагандист-влак сэминар формальнэ гына эртаралтэш. Область организацыштэ 400 комсомолэц политикым тунэмдэ ила. Комсомолышто шогыдымо рвэзэ, ӱдыр-влак коклаштэ массэ политик умландарымаш пашa чытыдымэ начар эртаралтэш. Садланак ВЛКСМ Обкомын 4 шэ плэнумжо пропагандэ дэн массэ-политик воспитаньэ пашам начар улмылан шотлыш.

Плэнум калыкын тушманжэ шакшэ троцкист дэн националист кашак ваштарэш кучэдалмаштэ рэвольуцион шижмаш нӱшкэмым чот критиковатлыш. ВЛКСМ Обком бӱрон посна члэн-влакшэ — Тимофэйэв, Вӓзьмин, Йаналов, Микин йолташмыт шкэныштын пашаштым ӱмбач гына ончэныт, тыгак айдэмын кӧ улмыжым тӱс дэнэ вэлэ аклэныт. Садланак троцкист Бажановым комсомолын вуйлатымаш пашашкыжэ—„Йамдэ лий“ газэт рэдакторлан шогалтэныт.

„Рвэзэ Коммунист“ газэтын рэдакторжо Тимофэйэв йолташ тушман Бажанов дэнэ чак лийын шогэн, пырльа кэлшэн пашам ыштэн. Бажановын шакшэ пашажым комсомолэц-влаклан моктэн коштын. Тимофэйэв троцкист - националист Бажановын шакшэ пашажым чараш лукмэкат, тудын тушман пашажэ нэргэн „Рвэзэ Коммунист“ газэтэш молодьожын рэвольуцион шижмашыжым пӱсэмдаш мобилизатлышэ статьям пэчэтлэн огыл.

Тимофэйэв большэвик критик тул дэч лӱдмыла лӱдын, рэдакцыштэ ВЛКСМ комитэт сэкрэтарь улмыжо годым комсомолэц-влаклан критикым шараш эрыкым пуэн огыл. Плэнум Тимофэйэв йолташым ВЛКСМ Обком бӱро члэн гыч да „Рвэзэ Коммунист“ рэдактор паша гыч корандыш. Плэнум ВЛКСМ члэн дэн комсомолышто шогыдымо рвэзэ влак воспитатлымаш пашам идэйнэ-политик кӱкшытыш шындаш трэбытлыш.

ВКП(б) Рӱдӧ Комитэтын фэвраль тылзыштэ лийшэ плэнумын пунчалжэ чыла партийнэ, совэт, комсомол, профсойуз организацылаштэ самокритикэ пашан постойаннэ мэтодшо лийман манын туныкта. Комсомольшто большэвик критик дэн самокритикэ эн почотно лийжэ.

Плэнум молодьожым троцкист, националист да моло тӱрлӧ шакшэ тушман кашакым ужын кэртыдымэ большэвизм шӱлышэш воспитатлаш кӱлмым адак ик кана ончыктыш.

Совэт Социалист Рэспублик-влак Ушэмын кугыжаныш гэрбшэ нэргэн

ССР Ушэм Рӱдӧ Исполнитэльнэ Комитэт прэзидиумын пунчалжэ

Совэт Социалист Рэспублик-влак Ушэм Конституцын 143 статьажлан кэлшэн, Совэт Социалист Рэспублик-влак Ушэм кугыжаныш гэрбым тыгайым пэнгыдэмдаш.

ССР Ушэм Рӱдӧ Исполнитэльнэ Комитэт прэдсэдатэль М. Калинин.

ССР Ушэм Рӱдӧ Исполнитэльнэ Комитэт сэкрэтарь И. Акулов.

Моско, Крэмль. 1937 ий 17 март.

Парторган сайлымым организатлымэ нэргэн

ВКП(б)-ын ЧЫЛА ОРГАНИЗАЦЫЖЛАН

1). Партийнэ орган-влакым сайлымэ годым ВКП(б) Рӱдӧ Комитэтын 1937 ий 27 фэвральысэ плэнумжын тыгай пунчалжым строго шуктыман:

„Партийнэ орган-влакым сайлымэ годым спискэ дэнэ йӱклымым чараш. Кажнэ кандидатурым посна йӱклаш. Тидэ годым партийын чыла члэнжылан кандидат-влакым корaҥдаш да критиковатлаш тичмаш правам пуаш. Партийнэ орган влакым сайлымэ годым кандидат-влакым шолып (пэтырымэ) йӱклаш“.

2). Шолып (пэтырымэ) сайлымаштэ сайлалтыт:

а) тӱҥалтыш партийнэ организацыла гыч район дэн олаласэ партийнэ конфэрэнцылашкэ дэлэгат-влак тугак район, ола дэн округ партийнэ конфэрэнцыла гыч область дэн край партийнэ конфэрэнцылашкэ да нацкомпартий сйэздлашкэ дэлэгат-влак;

б) партийнэ комитэт члэн-влак да партком укэ вэрлаштэ тӱҥалтыш партийнэ организацылаштэ партийнэ организатор-влак, райком, горком, обком, крайком да Нацкомпартий Рӱдӧ Комитэт плэнум члэн-влак;

в) тӱҥалтыш парторганизацыласэ партком сэкрэтарь-влак, райком, горком да Нацкомпартий Рӱдӧ Комитэт сэкрэтарь дэн бӱро члэн-влак (нуным кэлшыше комитэт плэнумлаштэ сайлат).

3). Сайлымашым эртарышаш дэч ончыч партийнэ конфэрэнцэ (партийнэ погынымаш) сайлышаш партийнэ органыштэ мыньар члэн дэн кандидат лийшашым палэмда.

4). Партийнэ органын у составышкыжэ кандидатурым дэлэгат-влак тэмлат да нуным партийнэ конфэрэнцыштак кажныжым посна лончылат (партийнэ орган члэныш да кандидатыш сайлалтшаш-влакым посна лончылалтэш).

Спискым ончылгоч ыштымаш да нуным партийнэ конфэрэнцын (погынымашын) плэнарнэ засэданьыжэ дэч ӧрдыштӧ лончылымаш чаралтэш.

Партийнэ орган составыш тэмлымэ чыла кандидатурым лончылымаш сэрэн толмо радам дэнэ—партийнэ конфэрэнцэ (партийнэ погынымаш) прэзидиумлан каласымэ радам дэнэ ышталтэш.

5). Кандидатур-влакым посна-посна лончылымо годым партийнэ орган составыш тэмлымэ кандидатурым йӧрдымыш луктaш чылалан тичмаш правам пуман. Вэс сэмын манмаштэ, кажнэ дэлэгат кэч мыньар тэмлымэ кандидатурымат йӧрдымыш лукшын кэртэш да кажнэ тэмлымэ кандидатур нэргэн кэч мыньар дэлэгат „тудын вэрчат“, „тудын ваштарэшат“ ойлэн кэртэш.

Партийнэ конфэрэнцылаштэ каҥаш йӱкан дэлэгат-влак да тӱҥалтыш парторганизацэ погынымашлаштэ ВКП(б) члэныш кандидат-влак партийнэ органлаш кандидатурым лончылымо годым каҥаш йӱкан лийын шогат.

6). Корандаш тэмлымэ кандидатур влакым каҥашымэк кажнэ тыгай кандидатурым партийнэ конфэрэнцыштэ (погынымаштэ) партийнэ органыш шолып (пэтырымэ) йӱклымашым эртараш йамдылымэ спискыш пуртышаш альэ пуртыдэ кодышаш нэргэн вопросым виш йӱклымаш

(Мучашыжэ 2 шо могырышто).

ВЛКСМ ОБКОМЫН НЫЛЫМШЭ ПЛЭНУМЖО

Тәний 24 26 мартыштә ВЛКСМ Марий Область комитәтын 4-шә чәрәтан пләнумжо лийә. Пләнум тыгай йодмаш-влакым ончән:

1) ВЛКСМ Рўдŏ Комитәт II-шо пләнумын комсомолышто пропагандә пашам организатлымә нәргән лукмо пунчалжым шуктымо нәргән ВЛКСМ Марий Область комитәтын отчотан докладшә. Тидә йодыш дәнә докладым ВЛКСМ Маробком сәкрәтарь **Микин** йолташ ыштән. Пәрвой йодыш дәнак пләнум Сотнур дән Марий-Турәк райкомол-влакын содокладыштым колышто.

2). МТС-ласә комсомол комитәт-влакын пашашт нәргән отчотан доклад. Тидә йодыш дәнә Ронго, Параньга, Курык-Марий да Косолапово райкомол-влакын докладышт лийә. Тыжак пләнум организацион йодыш-влакым ончыш.

Микин йолташын докладшә почәш критикә пәш кумдан шарлыш. Прәньыштә ойлышо-влак ВЛКСМ Маробкомын пашаштыжә улшо кугу ситыдымаш-влакым чот критиковатлышт.

— ВЛКСМ Маробком калыкын тушманжә троцкист Мухин дән националист кашакын шакшә пашашт ваштарәш чарныдә кучәдалын шогаш комсомол организацә-влаклан н а ч а р полшән. ВЛКСМ Обком бўрон посна чләнжә-влак шкәштат рәвольуцион шижмашыштым нўшкәмдәныт, политик шотышто сокыр лийыныт. Тидым ВЛКСМ Обком бўрон чләнжә, „Рвәзә Коммунист“ газәт рәдактор В. Тимофәйәвын троцкист Бажанов дәнә кәлшән, ик ой дәнә паша ыштымә фактат раш каласа. Политичәский нўшкәмшә Тимофәйәв Бажановын тушман улмыжым шинчән гынат, „Марий коммун“ рәдакцә пәләнсә комсомол комитәт лўм дәнә либәральнә пунчалым луктын,—манәш ВЛКСМ горком сәкрәтарь **Орликов** йолташ. Политичәский ротозәй, тораш ужын кәртдымә Вäзьмин ВЛКСМ Обком члән огыл гынат, Обком лўм дәнә Бажановлан моктымо характәристикым пуән.

Пәдинститутышто националист кашакым, тушман Мухинын косажым шаламаштат комсомол организацә шкәнжын политик шижмашыжым ончыктән шогән огыл.

Олык Ипай комсомоллан йŏрдымŏ айдәмә лийын. Комсомолым тудо кўләш огыллан шотлән. Комсомол погынымашыш ик канат коштын огыл. Члән взносым 8 тылзылан тўлыдә илән. Кызыт Ипайым комсомол гыч лукмо.

Орликәв йолташ почәш **Никонов** йолташ (Йәласово р-н), **Таныгин** йолташ (Курык-Марий р-н) кутырышт. Таныгин йолташ Обкомын политик тунәммашым начар вуйлатымыжым ончыктыш.

— Обкомол политик тунәммаш пашам шкәнжын тўӈ пашажлан шотлән огыл. Комсомол организацылаштә политик тунәммашым кузәрак организатлаш, кузә тунәмаш кўлмым ончыктән огыт шого. Политшколлаштә литәратур огәш ситә, 10-15 йәӈглан ик книга гыч вәлә. Тыгай кугу ситыдымашым Обкомол пәш раш пала гынат, нымогай мәрымат ыштән огыл.

Обкомол вәрласә организацә-влакым конкрәтнә вуйлатән шогымо олмәш, шукыжым, сводкым йодын стандартнә тәләграммым вәлә колтыләш,—манын Таныгин йолташ.

Варажым Жәлонкин йолташ (Йошкар-Ола р-н) „Рвәзә Коммунистын“ ситыдымаш пашажым критиковатлыш. Тудо,—„Рвәзә Коммунист“ газәт ончыл пропагандист дән, образцовой политшкол нәргән шагал возән. Школлаштә ситыдымаш влак нәргән ўмбач гына воза, а чыла ситыдымашым кәлгынак луктын огәш ончыкто,—манәш.

— ВЛКСМ Обком сәкрәтарь Микин йолташат политик шотышто ротозәй лийын, троцкист Бажановлан,—тудо комсомол обком бўро чләнлан кандидат,—манын справкым пуән. А Бажанов ныгунамат Обкомол пләнумын чләнжат лийын огыл. Микин йолташ пәш куштылгын шоналтән, тушманлан кугу политик докумәнтым пуән манын ойлыш Пәктубайәво райкомол сәкрәтарь Туруйәв йолташ.

— Мәмнан Морко районышто пропагандә паша пәш начар кайа. Партийын историйжым тунәммә у программыш куснымо нәргән ВЛКСМ Обкомын политучобо отдәлжә шагал ончыктән. Садлан мә у программыш пікәнан шот дәнә вәлә вончән улына. А кунам вончән улына, тунам, вожылдә, тә у программыш кузә вончән улыда, манын йодын возән колтат. Обкомол пропагандә пашам н а ч а р вуйлата. ВЛКСМ Обкомын политучобо отдәл вуйлатышыжә Роллә йолташ Морко районыш ик канат мийән огыл.

„Рвәзә Коммунист“ газәтын пашажым сайәмдаш кўләш, кызыт молодьожын йодмыжым пәш начар шукта,—манәш Скворцов йолташ.

Скворцов йолташ почәш Ронго райкомол сәкрәтарь Зонов йолташ ойлыш. Тудо,—ВЛКСМ Горький Обком паша ышташ әрәак полшән шогышаш олмәш, жапын-жапын бригаднә мәтод дәнә вәлә п о л ш а,—маньә.

Бадьин йолташ (Оршанкә р-н),—Обкомолышто вуйлатымашын систәмжымак моләмдаш кўләш,—манын каласыш.

Никифоров йолташ (Шәрнур) шкәныштын районышто пропсәминар паша пәш начәр улмым ончыктыш.

— Мәмнан районышто пропагандист-влак сәминар формальнә, шотлан гына әртаралтәш. Пропсәминарым кузә әртараш кўлмым Обкомолын пропагандә отдәлжә огәш вуйлатә,—манәш тудо. Никифоров почәш Й а н а л о в йолташ (ВЛКСМ Обком) кутырыш. Тудо,—Обкомол пропагандә пашам шкәнжын тўӈ пашажлан шотлән огыл. Садлан тидә пашам ситышын вуйлатән огыл,—маньә.

25 мартыштә прәньә умбакыжә лийә. Тидә кәчын Гудков (Кужәӈәр р-н) Баржов (Звәнигә р-н), Новиков (ВЛКСМ Горький Обком), Вäзьмин (ВЛКСМ Обком), Танаков (Йошкар-Ола р-н) да моло йолташ-влакат ойләныт. Микин йолташын докладшә почәш прәньыштә чылажә 38 йәӈ кутырән. Нуно чыланат Обкомолын вуйлатымаштә улшо ситыдымашыжым чот критиковатләныт.

Пләнумышто троцкист Бажановлан моктымо характәристикым пуән политик титак ыштымыжым Вäзьмин йолташ признатлыш.

Микин йолташ кошартыш мутыштыжо,—критик вийан әртыш, но адакат чот критиковатлаш кўләш. Мланна критик дән само критикым пәш чот вийаӈдаш, йәӈын кŏ улмыжым ончыдә куатлын критиковатлаш, чыла пашаштат пәш кугун рәвольуцион шижмашан лийаш кўләш. Калыкын тушманжә троцкист, националист кашаклан нымогай әрыкым пуман огыл, нунын ваштарәш әрәак кучәдалман,—маньә Микин йолташ.

26 мартыштә ВЛКСМ Маробкомын пләнумжо кокымшо йодышым ончылыш. Комсомолышто шогыдымо молодьож коклаштә политик-массә пашам ыштымә нәргән докладым Ронго, Параньга, Косолапово дән Курык-Марий МТС пәләнсә комсомол комитәт сәкрәтарь-влак да содокладым нинә райкомолласә сәкрәтарь-влак ыштышт.

Доклад дән содоклад-влак дәч вара прәньә тўӈальә. Прәньыштә Халиуллин (Параньга), Корьукин (Йаласово), Тәмәрәшәв (ВЛКСМ Обком), Благов (Морко), Сидоркин (Кужәӈәр), Йурин (Курык-Марий), Заболотский (Осоавиахим рәспубликысә совәт) йолташмытойлышт. Прәньыштә ойлышо-влак кокла гыч шукыжо МТС комсомол комитәт-влакын молодьож коклаштә политик-массә пашам пәш лушкыдын ыштымым ончыктышт.

— Курык-Марий МТС пәләнсә комсомол комитәт политик-массә пашам начар ышта. Тракторист-влакын илышыштым пәлән налаш ок тыршә, а тракторист-влак, трактыр курсышто тунәмшә влак йандарын огыл илат, жапым культурно огыт әртарә, йўмаш шарлаш тўӈалын,—Корьукин йолташ ончыктыш.

— МТС комсомол организацә-влаклан Обкомол начар полша. Обкомол гыч мийат гынат, практик полышым пәш шагал пуат,—манын Сидоркин йолташ ойлыш.

Эр засәданьә мучашәш ВКП(б) Маробком сәкрәтарь Врубләвский йолташ ойлыш. Пләнумышто лийшә-влак Врубләвский йолташым пәш чот совым кырән ваш лийыч. Врубләвский йолташ комсомол организацыштә рәвольуционно бдитәльностьым нŏлтымŏ нәргән, пропагандә пашам сайәмдымә нәргән ойлыш.

Кас засәданьыштә пләнум кок йодыш дәнат пунчалым пәӈгыдәмдыш. Тид дәч вара тыгай организационно йодышым ончылыш:

Пләнум „Рвәзә Коммунист“ газәтын рәдактыржә Тимофәйәвым бўро члән гыч да рәдактыр паша гыч кораӈдыш.

Вäзьмин йолташым Орко вуйлатышә обäзанностьым шуктышылан сайлыш.

Пләнум члән, пәдинститут студәнткә Иванова йолташым Обкомол бўро чләнын кандидатшылан сайлыш.

26 мартыштә кастәнә пләнум шкә пашажым пытарыш.

Парторган сайлымым организоватлымә нәргән

(Мучаш)

дәнә рәшатлыман. Кажнә кандидатурым посна йўклыман.

Тидә годым „кораӈдышаш вәрчат“, кораӈдымә ваштарәшат“ чыла йўкым шотлән налман.

Шолып (пәтырымә) йўклымашлан йамдылымә спискыштә нимогай амыртымаш да нумәрацат лийын ок кәрт.

7). Партийнә орган влакым сайлышаш дәч ончыч партийнә конфәрәнцә (партийнә погынымаш) сайлымашын рәзультатшым шотлышашлан шотлышо комиссым сайла. Комиссыштә мыньар йәӈ лийшашым конфәрәнцә (погынымаш) паләмда.

Сайлымаш дәч ончыч шотлышо комиссын прәдсәдатәльжә партийнә конфәрәнцә (погынымаш) дәләгат-влаклан шолып (пәтырымә) йўклымашым әртарымә порьадкым умылтараш обäзан.

Шолып йўклымаш дәч ончыч шотлышо комисс сайлымаш йашлыкым йамдылышаш да тудым шкәжак пәчәтлаш обäзан.

8) Партийнә орган-влакым сайлымә годым шолып (пәтырымә) йўклымаш партийнә конфәрәнцын пәтырымә засәданьыштыжә әртаралтшаш. Тушто пунчал йўкан дәләгат-влак гына лийын кәртыт.

9) Пунчал йўкан кажнә дәләгатлан конфәрәнцыштә (погынымаштә) партий органыш сайлаш паләмдымә кандидатурым возымо ик экзәмпльар спискым пуалтәш. Партий чләнын д ә л ә г а т мандатыштыжә, альә конфәрәнцыш (погынымашыш) толшо партий члән-влакым сәрымә спискыштә — партийын т и д ә чләнжә йўклымашыш ушнән—манын паләмдыман.

10) Шолып (пәтырымә) йўклымаш годым кажнә дәләгатынат кандидатур спискыштә йужо кандидатурым удралаш альә партийнә орган составыш у кандидатур-влакым йәшараш праважә уло.

11). Йўклымаш әртымәк шотлышо комисс сайлымә йашлыкым почәш да конфәрәнцә (партийнә погынымаш) зал гыч ләкдәак йўклымашын рәзультатшым шотла. Партийнә органыш чләным да партийнә орган чләныш кандидатым поснак шотлыман.

Шотлышо комисслан кажнә кандидатур „вәрч“ да „ваштарәш“ пумо чыла йўкымат шотлән налман.

Йўк-влакым шотлымәк шотлышо комисс протоколым сәра, тушко кажнә посна кандидатурым йўклымŏ рәзультатым пурта, вара комиссын чыла чләнжә тидә протоколәш кидым пышта.

Ш о т л ы м о пöләмыштә шотлышо комисс члән-влак дәч посна моло иктат лийын ок кәрт.

12). Партийнә конфәрәнцын (партийнә погынымашын) пләнарнә засәданьыштыжә шотлышо комисс кажнә посна кандидатурым йўклымŏ рәзультат нәргән докладым ышта.

Партийнә орган составыш сайлалтшылан эн шуко йўкым налшә кандидатур влак шотлалтыт. Тугә гынат, кажныжлан конфәрәнцыштә пунчал йўкан дәләгат кокла гыч пәлыжә утла йўкым налман.

13). Шолып (пәтырымә) сайлымашын чыла матәриалжым (кандидатур спискым, сәрән пумо йодмаш-вуйшиймашым, йўклымым шотлымашым, м о л ы м а т) партийнә органыштә сәкрәтнә документ сәмын аралыман.

ВКП(б) Рўдŏ Комитәт.

1937 ий 20 март.

ВКП(б) РӲДӦ КОМИТЭТ ПЛЭНУМЫН ПУНЧАЛЖЭ-ВЛАК НЭРГЭН

ВКП(б) Марий Обком XII-шо плэнумын пунчалжэ

ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт февраль пләнумын итогшо нергән Врублевский йолташын докладшым колыштын да тидын нәргән каҥашән налмәк, ВКП(б) Марий Обком пләнум Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжым пӱтыньәк кәлшышылан шотла да тидә пунчалым чакныдә илышыш пуртән шогаш чыла партийнә организацым да кажнә коммунистым обязатла.

Партий Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә-влак мәмнан чумыр партийлан пәш кугу значәньан улыт. Нуно чумыр партийнә дән политик пашам у Сталин Конституцо трәбытлымә сәмын моләмдән ышташ луктәлтыныт. У Конституцым илышыш пуртымаш әлын п о л и т и к илышыштыжә вашталтыш лиймым ончыкта. Партийнә организацә-влаклан тидә вашталтышым йамдылалт шуын вашлийман, вашталтышым вуйлатышә лийман, совәтыш у сайлымә систәм почәш шолып йӱклән сайлымаштә партийын вуйлатышә рольжо тичмашынак шуктыман.

Тидә задачым с а й ы н шуктышаш вәрч чыла партийнә организацә - в л а к шкеак дәмократичнә практикым мучко шуктән шогышаш улыт. Партий кӧргӧ илышыштә дәмократичнә цәнтрализмын тӱҥжым мәмнан партий уставын трәбытлымыжә сәмынак мучко шуктән толаш кӱләш. Критикә дән самокритикым кумдан шарән колташ кӱләш. Тыгә партийнә орган-влакын партийнә массә ончылно мут кучымышт тичмаш лийжә, партийнә массат активизироватлымә лийжә.

Партий Рӱдӧ Комитәтын пләнумжо партийнә организацә-влакын пашаштышт лийшә ситыдымаш дән йоҥлышым большәвикла пәҥгыдын да чот пӱчкын почын пуыш да осудитлыш. Тидә ситыдымаш-влак тугай улыт: рәвольуционно партийнә әскәрымаш вӱшкәмын, партий кӧргӧ дәмократий пудыртәлтын, партийнә устав кугун кадыртәлтын, утларакшә озанлык паша ончалтын да партийнә политик паша мондалтын, марксизм-лэнинизм пропагандә да массым политик шотышто воспитатлымаш лушкыдәмдалтын, большәвик критикә дән самокритикә лушкыдын шаралтын. Тидыжә йәшла кәлшән илымашым, сайыш ләкташ тӧчән ӱйәдмашым, кәлшаш тӧчымым шочыктыдә кәртын огыл.

Тидә ситыдымаш - влак дәнә пайдаланән, партийын да калыкын тушманжә-влак, фашизмын агәнтшә - влак совәт, озанлык органлашкә вәлә огыл, партийнә организацылашкат шӱшкылтын кәртыныт. Тушто нуно шкә шакшә контррәвольуционно врәдитәль пашаштым ыштән шогеныт. Тидә адак тәвә молан лийын кәртын: мәмнан шуко вуйлатышына-влак мондәныт: вәт мәмнан социалист родинна йырваш капиталист әлла дәнә авырналтын да буржуазий дән фашист-влак мәмнан әлыш диверсий дән шпион пашалан шкә агәнтыштым ожнат колтәдәныт, кызытат колтәдән шогат, а троцкизм политик тәчәний гыч шукәртак фашист-влаклан тарлалтшә пушәтдышә бандыш савырнән.

Партий область комитәтын пләнумжо большәвикла пәҥгыдын паләмда: ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалыштыжә ончыктымо гай ситыдымаш да йоҥгылыш-влак Марий партийнә организацыштат улыт. Әскәрымашын нӱшкәммыжә, партийнә пашан лушкыдо улмыжо, партий уставым пудыртылмаш да большәвик самокритикын лушкыдын вийаҥмыжә партийын да калыкын осал тушманыштлан, троцкист да буржуазнә националист-влаклан—Польаковлан, Мухинлан, Васильйәвлан, моло-влакланат йатыр жап мәмнан партий радамыштә кодаш да шкә шакшә контррәвольуционно пашаштым шуктән шогаш йӧным пуән.

Шкә цәльыштлан вәс әлласә фашист-влакын полшымышт дәнә совәт власть сӱмырышашым шотлышо буржуазнә - националист, контррәвольуционно организацым Марий рәспубликыштә жапыштә тӱжвак луктын шуктымо о г ы л ыльә. Тидым ВКП(б) Обком пләнум шкәнжын политик йоҥгылышыжлан шотла.

Тидә контррәвольуционно организацым пытарымаш кызыт мартәат пәш әркын кайа.

Партий Обкомын пләнумжо антипартийнә, двурушник пашашт вәрч пурла отщәпәнәц - влакым—Бухарин дән Рыковым партий гыч лукмо нәргән ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжым пӱтыньәк чынлан шотла.

ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә ныгызәш Марий Обкомын 12 шо пләнумжо пунчаләш:

1. Пләнум чыла партийнә организацым, совәт дән озанлык орган вуйлатышә-влакым да партийын кажнә посна чләнжә дән кандидатшым пләнумын пунчалжым чот тунәм налаш, тидә пунчалым практик пашаштыжә бойәвой программыш савырән шукташ обязатла.

2. Партийнә организацә-влаклан шкәныштын рәвольуцион партийнә әскәрымашыштым пәш кӱшкӧ нӧлтал шуктыман. Тыгә мәмнан партийнә организацә радамыштә маскироватлалтшә троцкист, пурла отщәпәнәц, двурушник дән буржуазнә националист-влакым умбакыжат тӱжвак луктын шогаш йӧным ыштыман.

3. Партийнә орган-влакым шолып сайлымашым ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә ончыктымо сәмын шукташ кӱләш. Сайлымаш годым большәвик самокритикым умбакыжат кумдаҥдаш, коммунист - влакын әскәрымашыштым нӧлталаш, партийнә пашаштә ситыдымашым пытараш да партийнә члән дән кандидат-влакын политик активностьыштым умбакыжат вӧлталаш кӱләш. Пләнум Обком бӱролан партийнә орган сайлымашым пәш строгий контрольыш налаш сайлымә годым ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә дәч да сайлымә нәргән инструкцо дәч нимогай чакнымашат ынжә лий манын пәҥгыдын әскәраш кӱшта.

4. Пашайәҥын кушто ыштымыжым ончыдәак большәвик самокритикым шарышашын кӱләшлыкшым пләнум ойыртәмынак паләмда. Тидә годым тәвә мом шарнаш кӱләш: партийнә организацылаштә пашайәҥын кушто улмыжым ончыдәак большәвик самокритик толкыным нӧлталман. Тыгә вәлә партийнә органыш паләмдымә кандидатурым Рӱдӧ Комитәтын пләнумжо ончыктымыла шолып сайлымаш годым мланна кӱләш рәзультат лийын шуәш. Самокритикым кучылт моштыдымо, тудым пызырән шогышо партийнә пашайәҥ—большәвик огыл, а бӱрократ лийын шога. Тудым партийнә аппарат гыч поктән лукташ кӱләш. Самокритикым чыла йӧн дәнә шарымаш мәмнан кадрын идәй кӱкшытшым нӧлталәш, партийнә массылан шкә кокла гыч пашазә классын чыла тушманжә ваштарәш кучәдалмаштә шымлән налмә, Лэнин-Сталин партийлан да тудын Рӱдӧ Комитәтшылан мучашыш шумәш прәданнә улшо, пәҥгыдә йәҥ-влакым вуйлатымә пашаш выдвигатлаш йӧным пуа.

5. „Большәвик-влаклан тәхникым кидыш налын шуктыман“, манын Сталин йолташын лозуҥгышкыжо кызыт большәвизмым кидыш налын шуктышаш нәргән лозунг йәшаралтәш. Пләнум мәмнан организацыштә пропагандист дән агитацә паша начар ышталтмым паләмда. Партийнә активын да рӓдовой члән-влакын тунәммашышт кәлшыдымын ышталтәш. Тидлан лийын гына посна п а р т и й н ә организацылаштә йыр-ваш капитализм авырән шогымо годым коммунизмым ышташ лиймә нәргән да пашазә класс дән крәстьйанствын кыл кучымышт нәргән йодышышто пәш кугу политик кадыртылмаш лийын кәртә.

Пләнум партий райком да тӱҥалтыш партийнә организацә-влаклан коммунист-влакын партийнә тунәммашыштым тыгә организоватлаш кӱшта: партийнә тунәммаш у партийнә кадрым умбакыжә кушташ да вуйлатымә партийнә пашаш выдвигатлаш йӧным пуән шогыжо. Парторглан, партком дән райком сәкрәтарьлан, район дән область партийнә активлан, тугак совәт дән озанлык вуйлатышә пашайәҥ-влаклан тунәм шогашышт лӱмын посна планым ышташ Обком бӱролан кӱшталтәш.

Партийнә организацә-влакын пашаштышт ән важнә политик пашам шукташ да партийнә пашам активнә ышташ партийнә активым шупшын шуктымо огыл манын пләнум шотла. Ән важнә партийнә-политик пашам шуктымаштә да активнә партийнә пашашкә партийнә активым утларак чот шупшылаш пләнум ВКП(б) Обком бӱролан да партий район к о м и т ә т-влаклан кӱшта.

6. Шуко партийнә организацыштә партийнә пашан лушкыдылыкшо тәвә мо дәнә умылтаралтәш: партийнә комитәт да йужо тӱҥалтыш партийнә организацә-влак озанлык кампаньә әртараш утларак шӱмаҥгыныт. Нуно совәт дән мландә паша орган-влакым алмаштән шогәныт. Тидә путыракшым Оршанкә дән Йәласово район парторганизацылаштә лийын.

Озанлык дән политик пашаш тыгә пурымым шуко годым партийын обкомжо сайлан шотлән да партийнә организацын заслугыжо сәмын ончән. Чыла тидым тәвә кузә умылтараш лийәш: партийын область комитәтшә совәт да озанлык кадрым кушташ шагал тыршән.

Пләнум Обком бӱролан совәт дән озанлык кадрым куштышаш вәрч утларак тыршаш, тидә органлашкә ыштән кәртшә да партийлан мучко прәданнә улшо, озанлыкым пәш чот шинчән вуйлатән кәртшә йәҥ-влакым погаш кӱшта. Рәспубликын йал озанлыкшылан кадр ойыркалымым да куштымым посна ончаш кӱләш.

7. Партийын посна члән-жә-влакым ончымо шотышто посна партийнә организацә-влакын формальнә бӱрократ практикыштым пләнум руалынак йӧрдымылан шотла. Посна партийнә организацылаштә тӱҥалтыш парторганизацә да партий райком-влак сайын шымлән налдәак посна коммунист-влакым наказатлат альә партий гыч луктыт. Чыла тидә факт-влак илышә айдәмым йӧндымын, пәлә-пула ончымо нәргән ойлат. Пләнум партийын чыла райкомжылан да Обком бӱролан партий гыч лукмо альә наказаньә пумо кажнә посна фактым пәш чот шымлән шогаш, илышә айдәмым Сталинла огыл, а чиновникла ончышо партийнә аппарат пашайәҥ-влакым чот наказатлаш кӱшта.

* * *

Партийнә пашам кӱшычын ӱлкӧ шумәш тӱҥ гычак вашталтымаштә партий Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә бойәвой паша программ лийын шога. Нуно партийын да калыкын тушманжә ваштарәш умбакыжат кучәдалаш, тыгә ончыко адак сайынрак кайаш да шкә почәшыжә шәмәр-влакын пәш кумда массыштым вӱдән кайаш партийнә организацә-влакым да кажнә коммунистым адакат вийанрак вооружатлән шогат.

Партий Обкомын пләнумжо чыла коммунистым партийнә пашан ситыдымашыжә ваштарәш чын большәвик самокритикым шараш ӱжәш. Марий партийнә организацә, Рӱдӧ Комитәтын да Сталин йолташын вуйлатымышт дәнә, пләнумын историчәский пунчалжым мут дәнә вәлә огыл, а пашаштак шукта манын партий обком пләнум ӱшана.

ВКП(б) Марий Обкомын плэнумжо лийэ

Тидә ийын 21 мартыштә ВКП(б) Марий область комитәтын XII-шо чәрәтаҥ пләнумжо пашажым пытарыш.

Пләнум кок пашам ончән: 1) ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә-влак нәргән. Тидә паша дәнә Обком сәкрәтарь Врублэвский йолташ докладым ыштән. 2) 16-шо область партийнә конфәрәнцым погымо нәргән да тӱҥалтыш дән район парторганизацылаштә отчот дән сайлымә погынымашым әртарымә нәргән.

Ончымо паша почәш пләнум пунчал-влакым луктын, ВКП(б) Рӱдӧ Комитәт пләнумын пунчалжә-влак нәргән ВКП(б) Марий Обкомын XII-шо пләнумжо пунчалым луктын. Пунчалым тидә номырәш пәчатләна.

Пләнум 16-шо область партийнә конфәрәнцым тәний 7 майыштә погаш пунчалын.

Тӱҥалтыш партийнә организацә-влакын отчот дән сайлымә погынымашыштым 30 март дән 15 апрәль коклаштә әртараш; чумыр район кӧргысӧ отчотно сайлымә партийнә погынымаш дән конфәрәнцым 25 апрәль дәч вараш коддә әртараш пләнум пунчалын.

Пләнум 16-шо область партийнә конфәрәнцыштә ончышаш пашам пәҥгыдәмдән. Конфәрәнцыштә тыгай паша-влак ончалтшаш:

1). ВКП(б) Горький Обкомын докладшә.

2). ВКП(б) Марий Обкомын отчот докладшә.

3). Рәвиз комиссын отчот докладшә.

4). Сайлымаш.

ИВАНОВА ЙОЛТАШ КОМСОМОЛЫШ ПУРАШ ЙАМДЫЛАЛТЭШ

Иванова Палий „Красноволгарэц" газэт рэдакцын типографийыштыжэ (Звэнигэ район) пашам ышта. Типографийыштэ 1936 ий октябрь тылзыштэ гына пашам учэникылан ышташ тўналын.

ИВАНОВА ПАЛИЙ.

Пэрвой Палагэйлан паша ыштaш йёсё лийын. Шрифтэ-влак киймэ кассым палэн огыл, шинчымашыжат шагал. Садлан тудлан чот тунэмаш кўлын. Тунэммаштэ мо нэлэ лийын гын, эрэак старшэ наборшик дэч йодын. Пашазэ-влак тудлан тунэмашыжэ полшэн шогэныт.

Палий кэчывалым пашам ыштэн, кастэнэ наборно паша нэргэн кнагам лудын, шинчымашыжым эрэак нöлташ тыршэн.

Тыгэ 6 тылзэ коклаштэ Иванова йолташ наборно пашан тэхникшым начар огыл тунэмэ. Кызыт тудо букам сайын погэн мошта. Рупшла возымо оргиналымат сайын погэн кэртэш, титак шагал лийэш.

Иванова Палийын шинчымашыжэ кугэммыжэ дэнэ пырльа пашадаржат куза. Ончычын тылзылан 60 тэнгэм гына налэш ыльэ гын, кызыт 170 тэнгэм налэш.

Кызыт Палий комсомолыш пураш йамдылалтэш. Шкэнжын паша тэхникшым палаш, шинчымашым налаш уло вийжэ дэнэ тырша.

Политшколыш эрэ коштэш. Адак общэствэнэ пашаштат вуйым шупшын огэш шого. Марла спэктакылым шындымэ годым спэктакыльыштэ эрэ модэш.

Пашам сайын ыштымыжлан да шкэ шинчымашыжым нöлтышаш вэрч эрэак тыршымыжлан 8 март кэчын Иванова Палийым 50 тэнгэзш пöлöк дэнэ прэмироватлымэ.

Иванова йолташ пийалан илышым пушо кугу Сталинлан, у Сталинский Конституцылан пэш кугу таум каласа.

Сэргуш.

Район совэщаньэ дэч вара

Мартын тўналтыштыжэ Морко райкомол комсорг да пропагандист-влак дэнэ районысо совэщаньым эртарыш. Ты совэщаньэ комсорг дэн пропагандист-влаклан комсомол пашам сайэмдаш корным пэш раш ончыктэн пуыш.

Совэщаньэ дэч вара мэмнан „Патыр" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштат паша сайэммаш койэш. Политшколыш чыланат кошташ тўналыныт, заньатьэ вэсэлан эрта. Кажнэ тэмым кэлгын лончылэна. Тидын почэш тунэмшэ-влакын йодышыштым лончылэна. Вара чыла умлэн налмэк кўчыкын конспэктым возэна. Вэс заньатийыштэ кодшо заньатыштэ каймым шарнэна, адак у тэмым лончылэна. Тыгэ политик тунэммын качэствыжат сайэмын.

Комсомол погынымашат политик воспитаным йа тыр пуа. Мэ кызыт комсомол погынымашлан сайын йамдылалтына, погынымаштэ политик тэмэ дэнэ йодышым шындэна. Погынымаш интэрэснэ эрта. Комсомолэц-влак чыланат коштыт.

Комсомолэц-влак шошым аңгалан йамдылалтмаштат вийан ыштат. Кўкшў шурно лэктыш вэрч кучэдалшэ звэнаштэ шукыжо комсомолэц-влак улыт. 10 комсомолэц агротэхкружокышто тунэмэш. Комсомолэц Николайэв торф лукмо планым 200 процэнтлан тэмэн.

Пропагандист—Я. Павлов.

Мартьанова йолташ массэ пашам сайын ышта

Токтай-Бэлак лудмо пöрт вуйлатышэ М. Мартьанова йолташ колхозник-влак коклаштэ массэ пашам вийан ышта. Лудмо пöртыш библиотэк гыч у книга-влакым кондэн. Сылнэ литэратур гыч А. Пушкинын, моло писатэль-влакынат возымо книгашт ситышын уло. Колхозник-влак куанэн лудыт.

Пытартыш жапыштэ Мартьанова йолташ калык коклаштэ 15 экзэмпльар „Рвэзэ Коммунист", 5 экзэмпльар „Марий коммун" да тулэч моло тўрлö газэт-влакым шарэн. Кугу йэнг тунықтымо пашаланат активнэ полша.

— Мый шкэ лудмо пöртэм т э н и й образцово лудмо пöртыш савырэм,— манын Мартьанова йолташ ойла.

М. Паймаков.

Совэт Ушэмыштэ

РККА сухопутно войэннэ школ-влакым войэннэ училищэ манын лўмдымö

Обороно Калык Комиссар Совэт Ушэм маршал К. Е. Ворошилов йолташын приказшэ почэш РККА сухопутно войэннэ школ-влакым (пэхото, кавалэрий, артилэрий, броньэтанк, тэхник да спэциальнэ) войэннэ училищэ манын лўмдымö.

ССР Ушэм ЦИК-ыштэ

Кўртньö корно Калык Комиссарнатын пэрвой олмэштышыжлан Билик Павэл Борисович йолташым, вэс олмэштышылан Синэв Григорий Абрамович йолташым ССР Ушэм Рўдö Исполнитэльнэ Комитэт прэзидиум пэнгыдэмдэн.

Школышто труд туныктымашым чарымэ

Шукэртэ огыл РСФСР наркомпрос Бубнов йолташ приказым луктын. Тидэ приказ почэш тўналтыш, пэлэ кыдалаш да кыдалаш школлаштэ трудым посна прэдмэт шот дэнэ туныктымаш чаралтын.

Школлаштэ мастэрской-влак пытаралтыт. Нунын оборудованьышт гыч физикым туныкташ йöршылыжэ школын учэбнэ кабинэтышкыжэ пуалтэш, а молыжо йöршынак йоча пöртлаш колталтэш.

Труд туныктымашым чарымэ дэнэ кодшо жап гыч руш йылмэ, литэратур дэн матэматик урок-влак йэшаралтыт. Старшэ класслаштэ тидэ урок-влак олмэш тыгак ССР Ушэм Конституцым туныктымаш лийэш.

Жданов йолташын докладшым лончылат

17 мартыштэ Ронгго район рўдысö комсомолэц влакын погынымашышт лийэ. Комсомол погынымаштэ ВКП(б) Рўдö Комитэт Плэнумышто Жданов йолташын ыштымэ докладым лончылымо. Докладым ВКП(б) райком сэкрэтарь Драгунов йолташ ыштыш.

Прэньыштэ Лэжнин, Бахтин, Иванов да моло йолташ-влакат комсомол организацыштэ самокритикым ш а р ы м э, рэвольуционно бдитэльностьым чот нöлталмэ, ушэм кöргö дэмократийым пудыртылмым чытыш лийдымэ нэргэн ойлышт.

Райкомол Жданов йолташын докладшым да Рўдö Комитэт Плэнумын пунчалжым тўналтыш комсомол организацылаштэ лончылашлан вэрлашкэ 15 комсомолэцым колтыш.

Ильан Йапык.

Йошкар-Ола Марпэдрабфакыштэ тунэмшэ отличник-влак **Лоскутов, Курочкин, Вшивцэв да Йэгоров** йолташмыт канымэ жап годым биллиард дэнэ модыт.

(Фото Йэфимовын).

КУАНЫШЭ АВА

Лэухина Настасий (Марий-Турэк р-н) „Социализм" колхозын члэнжэ. Тудын 8 шочшыжо уло.

Ожно Лэухиналан нигат полшэн огыл. Кызыт мэмнан вэрч эрэак тыршышэ партий дэн правитэльствэ кугун полшэн шогат. 11 мартыштэ Настасий 8 шочшым ончэн куштымыжлан 2 тўжэм тэнгэ оксам нальэ. Тидэ шуко шочшан авалан пэш кугу полыш.

Кызыт Настасийын йатыр шочшыжо влак кугыжаныш пашам ыштат. Эн кугу эргыжэ Пöтыр Йошкар армийыштэ мэмнан Совэт элым арала. Ониса лўман ўдыржö колхозышто МТФ вуйлатышылан шога. Вэс эргыжэ колхозын активнэ пашайэнжэ. Адак Йыван лўман эргыжэ Марий-Турэк кыдалаш школышто тунэмэш. 3 икшывышт-влак тўналтыш дэн пэлэ кыдалаш школышто тунэмыт. А эн изи эргыжэ ончыкыжым тўналтыш школыш тунэмаш пураш йамдылалтэш.

Лэухина Настасий чыла шочшыжлан сай вургэмым налын чиктэн. Кызыт нуно куанэн тунэмыт, вийаңгын кушкыт.

Настасий шочшыжым ончэн куштымыжлан, шуко шочшан ава улмыжлан кугун куанэн. Эн чотшым тудын Пöтр лўман эргыжэ Йошкар армийыштэ улмыжлан куанэн.

Совэт власть дэн большэвик партийлан Лэухина Настасий кугу таум каласа.

Шабдар Вачай.

Иандыганова—сай туныктышо

Йандыганова Вэдасий Мустай пэлэ кыдалаш школыщто 4-шэ классым туныкта. Тудын пашаштыжэ эн тўн—тидэ тунэммын сайлыкшэ вэрч кучэдалмаш. Тунэммын качэствыжым сайэмдашлан лийын Йандыганова йолташ прогулым пытараш тырша. Тидэ чырыкыштэ прогул дэн начар тунэммашым йöршэш пытарэн шуктымо. Тунэмшэ-влак Шабдаров Ваньа, П. Пэтухов, Казанцэв Кэлай чыла прэдмэт дэнат отличнэ тунэмыт.

Шкэ шинчымашыжым нöлтышаш вэрч Йандыганова йолташ чот тырша. Литэратурым шуко лудэш.

Паймаков Мичу.

Кўкшö шурно лэктыш вэрч

„Чавайн" колхоз (Морко р-н) торф лукмо дэкадыштэ 400 тонн торфым луктын. Адак 15 цэнтнэр ломыжым погымо.

В. Иванов.

* * *

„Трактор" колхоз (Кужэнэр йал совэт) 500 тонн торфым луктыч. Анга ўмбак 50 тонным шупшыктымо.

Тольос.

* * *

„Комбайн" колхоз (Шэрнур р-н) шошо аңгалан вийан йамдылалтэш. Кызыт 18 цэнтнэр ломыжым погэныт. Тэрыс лукмо планымат 110 процэнтлан тэмымэ.

Паймаков Мичу.

15 йэнг тунэм лэктыч

Шэрнур райздрав колхозласэ йоча йаслэ вуйлатышэ-влакым—чылажэ 15 йэнгым туныктэн луктын. Нуно чыланат колхозлашкэ йоча йаслэ вуйлатымэ пашам ышташ тўналыт.

Иванов.

Врид отв. рэдактора—П. И. ТЭМЭРЭШЭВ

Упол. Марлита № 44. Тираж 2600 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М. К".